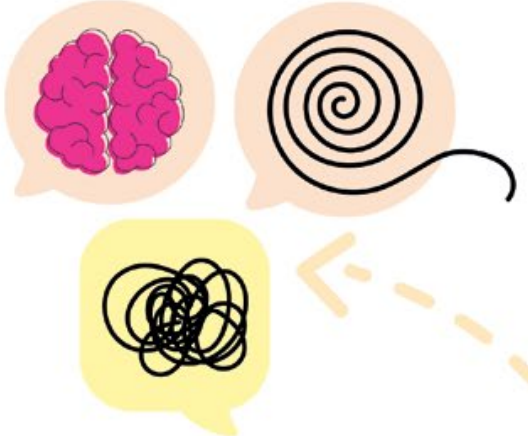

NASIL KONUŞUYORUZ?

Çevremizdeki insanlarla her gün iletişim hâlindeyiz. İletişim kurmanın akla ilk gelen yolu da konuşmak. Yaşadığımız olayları anlatmak, öğrendiklerimizi paylaşmak ya da sadece selam vermek için bile dilimizden kelimeler dökülür. Peki bu kelimeleri oluşturan sesler nasıl ortaya çıkar? Konuşurken çıkardığımız seslerin oluşma süreci aslında uzun bir yolculuk. Bu yolculukta beynimizden akciğerlerimize, soluk borumuzdan dilimize pek çok durak bulunuyor. Yol boyunca neler yaşandığını ve bu sürecin nasıl konuşmayla sonlandığını öğrenmeye hazırsanız kocaman bir "Evet!" sesi duyalım!

Konuşabilmemizi sağlayan organ ve yapıların farklı görevleri var. Bu görevlerin başarıyla yerine getirilmesi sayesinde ağızımızdan çıkan sesler anlamlı kelimelere dönüşür. Tabii bunun gerçekleşebilmesi için önce bir dil öğrenmiş olmamız gerekir. Dilin öğrenilmesi, kelimelerin işlenmesi ve anlamlı cümlelere dönüştürülmesi gibi süreçlerin hepsi beynimizde gerçekleşir. Bu nedenle yolculuğun beyinde başladığını söyleyebiliriz.

Konuşmayla ilgili beynin kontrolünde gerçekleşen pek çok süreç var. Örneğin yeni kelimeler öğrenme, kelimeleri bellekte tutma, anlamlı cümleler kurma, duyulan kelimeleri anlamlandırma, doğru sesleri çıkarmak için ağız ve dili kontrol etme... Bu süreçler beynin çeşitli bölgelerinde yönetilir. Motor korteks, Broca alanı ve Wernicke alanı bu bölgelerden bazıları.

ale
Kızıldeniz
müze
Tukan
oyuncak

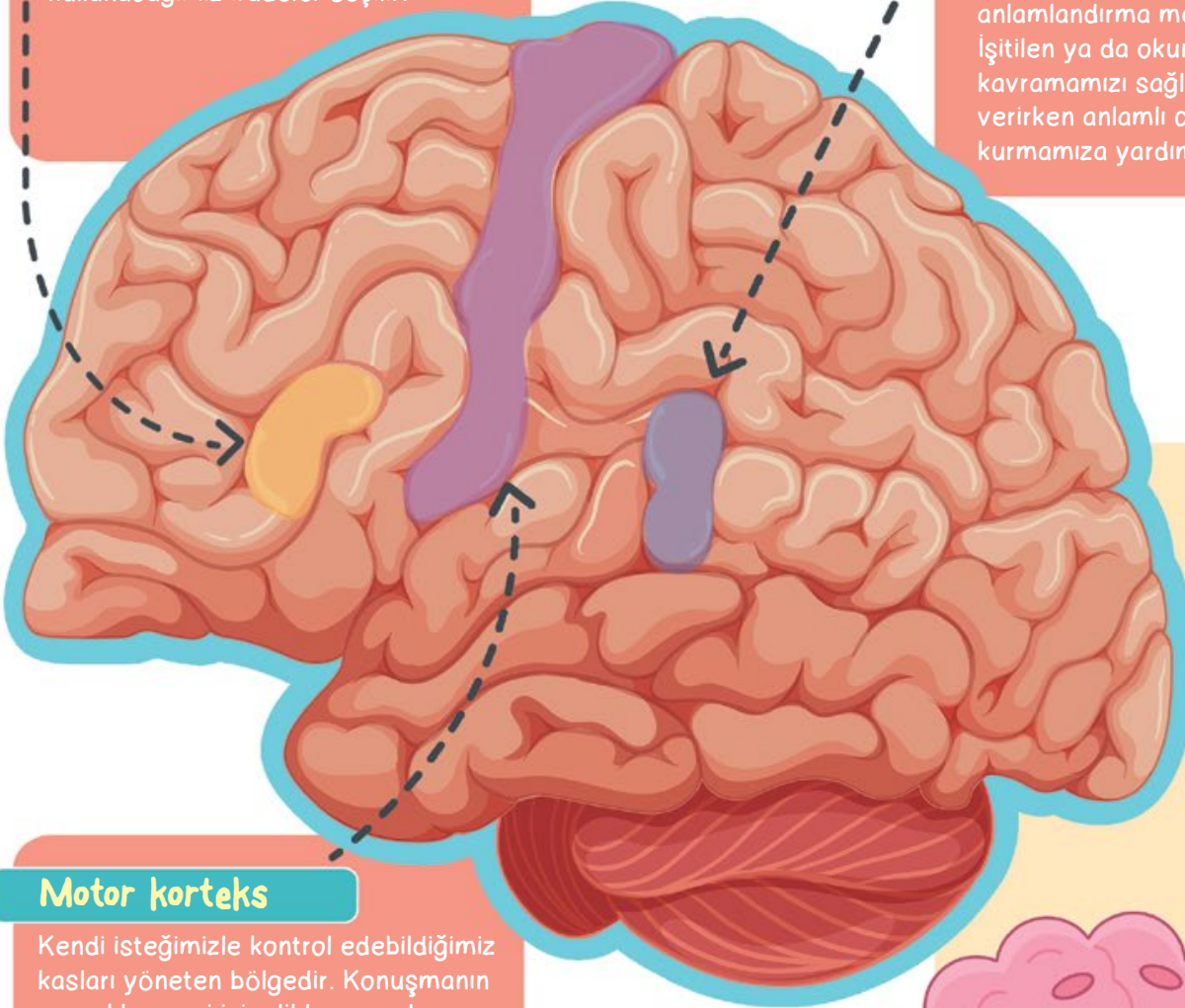

Broca alanı

Temel görevi konuşma üretim sürecini yönetmektir. Yani bu bölgede ne söyleyeceğimiz planlanır, yazılı ya da sözlü dilde kullanacağımız ifadeler seçilir.

Wernicke alanı

Beynin konuşmaları anlamlandırma merkezidir. İşitilen ya da okunan ifadeleri kavramamızı sağlar, yanıt verirken anlamlı cümleler kurmamıza yardım eder.

Motor korteks

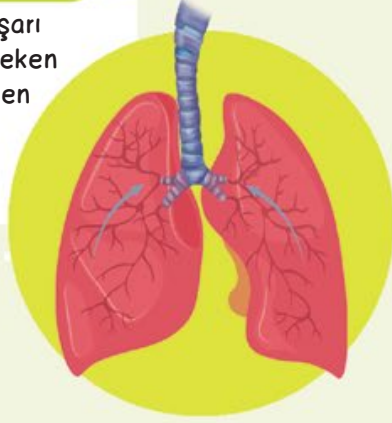
Kendi isteğimizle kontrol edebildiğimiz kasları yöneten bölgedir. Konuşmanın gerçekleşmesi için dilde, çenede, boğazda, akciğerlerin çevresinde ve konuşmada görevli diğer yapılarda bulunan kaslara sinyal göndererek hareket etmelerini sağlar.

Beyindeki süreçler tamamlandı, gönderilecek sinyaller oluşturuldu. Artık sesin üretimi başlamalı, ses ağızımızdan çıkarken şekillenmeli, kelimeler oluşmalı ve konuşmaya dönüşmeli. Peki tüm bunların gerçekleşmesi için sinyaller nasıl bir yol izler?

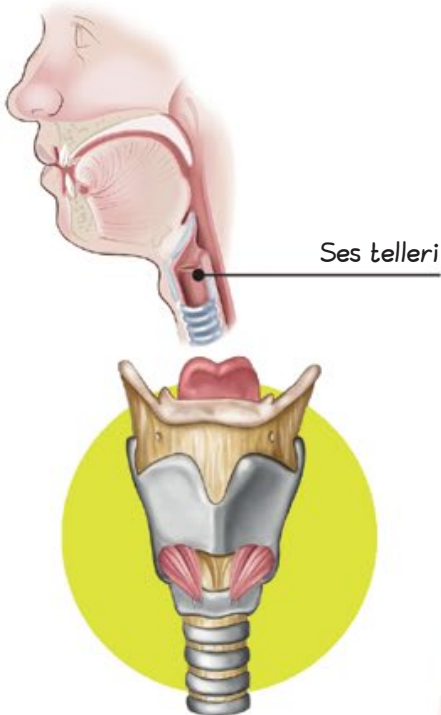
1. Akciğerler ve soluk borusu

Akciğerlerimize dolan nefesi dışarı vermek sesin oluşması için gereken hava akışını sağlar. Akciğerlerden çıkan hava, soluk borusundan gırtlığa doğru ilerler.

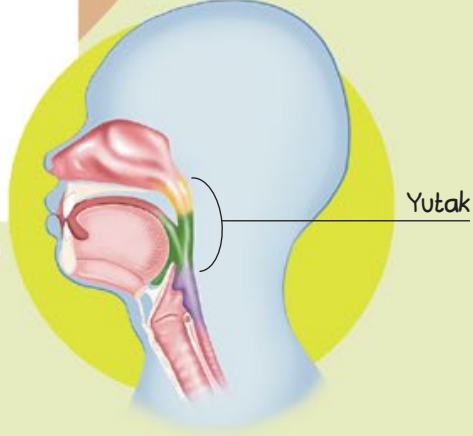
2. Gırtlak ve ses telleri

Gırtlakta ses telleri bulunur. Buradaki kasların kasılması ses tellerini harekete geçirir. Böylece ses tellerinde oluşan titreşimler ses üretir. Sesin ince ya da kalın çıkması gırtlak kasları sayesinde ayarlanır. Şiddetiyse bu kaslar ve akciğerden gelen havanın basıncına göre değişir.

3. Yutak

Ses yutakta ve boğazımızdaki diğer bölgelerde şekillenmeye başlar. Sesin ağıza ya da bazen burna yönlendirilmesi sağlanır.

4. Ağız ve burun

Ağız ya da burun boşluğuna ulaşan ses buralarda yankılanır ve güçlenir.

Artikülasyon:
akciğerlerden gelen havanın ses tellerinden geçip dil, dudak, diş, damak gibi yapılar tarafından şekillendirilip doğru ve anlaşılır konuşma seslerine dönüştürülmesidir. Kimi zaman sesler, heceler ve sözcükler yanlış ya da eksik şekillendirilebilir. Buna artikülasyon bozukluğu denir.

5. Dil, dudak, damak ve dişler

Dil ve dudak hareketlerine göre ses son şeklini alır. Dilin dişlere ya da damağa çarpması da sesin şekillenmesinde büyük öneme sahiptir. Tüm bunlar sayesinde sesler harflere, hecelere ve kelimelere dönüşür.

